

Zeven ondersteuningsthema's voor het schooljaar 2023 – 2024

Taalonderwijs

Voor heel wat Brusselse leerlingen is de onderwijstaal Nederlands niet dezelfde als hun moedertaal. Kwalitatief taalonderwijs Nederlands is cruciaal voor hun onderwijsloopbaan. Wat moeten leerkrachten weten over meertalig opgroeien, natuurlijke taalontwikkeling en de verwerving van een extra (onderwijs)taal? Hoe maken we werk van krachtig taalonderwijs?

Taalcompetente leerlingen kunnen kennis, vaardigheden en attitude geïntegreerd gebruiken om te communiceren in betekenisvolle situaties. Hoe realiseren we dit binnen lezen, schrijven, spreken en luisteren doorheen de hele dag? Welke oefenruimte bieden we op school en welke kansen zijn er buiten de school? Hoe zorgen we ervoor dat Nederlands geen struikelblok vormt in het leren van andere kennis en vaardigheden?

Hoe observeren en evalueren we de taalontwikkeling van de leerlingen en hoe stemmen we ons onderwijs hierop af? Welke toets- en screeningsinstrumenten kunnen ons hierbij helpen? Hoe realiseren we een taaltraject? Welke didactische sleutels zijn nodig?

Wat met anderstalige nieuwkomers? Wat bieden we deze leerlingen op korte en langere termijn? Hoe organiseren we ons om hen maximale kansen te bieden in hun leerloopbaan?

Omgaan met meertaligheid

Wat moeten leerkrachten weten over meertalig opgroeien, natuurlijke taalontwikkeling en de verwerving van een extra (onderwijs)taal? Hoe maken we werk van krachtig taalonderwijs Nederlands en van taalontwikkeld lesgeven in andere vakken? Op welke wijze kan het taalrepertoire van de leerling een hefboom zijn voor het leren?

Hoe komen we met het schoolteam tot een doordacht lokaal talenbeleid, afgestemd op de meertalige context van de leerlingen? Welke plaats krijgen Frans, Engels en andere talen hierin?

Hoe gaan we om met de thuistalen in de klas en op school, in communicatie met de leerlingen en hun ouders?

Omgaan met (kans)armoede

De kinderarmoede in Brussel is zo hoog dat in elke Brusselse klas leerlingen zitten die in armoede opgroeien. Hoe zorgen we ervoor dat onderwijs een hefboom wordt voor de leerlingen die opgroeien in (kans)armoede?

Welke inzichten hebben leerkrachten nodig om de mechanismen te zien die armoede veroorzaken? Hoe kijken zij naar hun leerlingen, hun ouders en hun omgeving en hoe maken ze verbinding? Hoe slagen leerkrachten in een kwaliteitsvolle interactie met hun leerlingen?

Hoe werk je op school financiële en andere drempels weg voor kinderen en gezinnen in armoede? Hoe kunnen zij maximaal deelnemen aan onderwijs? Welke extra kansen en stimulansen hebben zij nodig en hoe kunnen we die bieden? Welke netwerken helpen hierbij? Hoe gaan we met leerlingen en hun ouders in dialoog?

Transities (en leer- en onderwijsloopbaan)

In de onderwijsloopbaan van leerlingen zitten talrijke overstappen. Het begint al op twee en een half jaar wanneer een kind voor de eerste maal naar school gaat. Ook de overstap van de ene klas naar de andere kan voor drempels zorgen. Hoe pak je dit aan als school? Hoe

zorg je voor de nodige overdracht van kindkennis? Hoe bereid je leerlingen voor op de overstap? Hoe spreek je over evaluaties met leerlingen en hun ouders? Hoe krijgt een leerling goed zicht op de eigen talenten en competenties? Hoe help je hen om goede keuzes te maken in hun schoolloopbaan? Welke informatie en kennis over onderwijs en het werkveld reiken we aan?

Leer- klas- en schoolklimaat

Wie zijn onze Brusselse leerlingen? Hoe verloopt hun ontwikkeling? Welke invloed hebben grootstedelijke kenmerken op die ontwikkeling? Hoe werkt het tienerbrein? Welke verschillen zijn er tussen school-, thuis- en straatcultuur?

Hoe gaan we als team met die thema's aan de slag? Over welke competenties beschikt een 'warm demander'-leerkracht en team? Hoe motiveren we onze leerlingen vanuit autonomie, betrokkenheid en competentie ?

Hoe vertalen we die kennis naar onze dagelijkse onderwijs-, klas- en schoolpraktijk?

Executieve functies, zelfsturing, brede basiszorg, differentiatie, kleuter- en leerlingenparticipatie, een rijk en betekenisvol basisaanbod en klasmanagement zijn enkele van de mogelijke elementen die in dit traject aan bod komen.

Ouderbetrokkenheid

Ouderbetrokkenheid op school betekent dat je heel concreet inzet op samenwerking, communicatie en het stimuleren van een onderwijsondersteunend thuisklimaat. Het doel is de ontwikkelingskansen en het welbevinden van alle leerlingen te verhogen.

Brussel kent een grote culturele, talige en socio-economische diversiteit. Een positieve en open attitude, gelijkwaardig partnerschap tussen school en ouders en onderling vertrouwen zijn belangrijke ingrediënten voor een goede school-oudersamenwerking. Om dit allemaal te realiseren is het essentieel dat de school en ouders elkaar leren kennen.

Hoe kun je als school een ouderbeleid en acties ontwikkelen? Hoe ondersteun je als school een onderwijsondersteunend thuisklimaat?

Breed leren

Breed leren is verbanden leggen tussen wat je op school leert en de wereld daarbuiten. breed leren gebeurt zowel binnen als buiten de school(m)uren.

Welke competenties ontwikkelen leerlingen in de brede leeromgeving van de school? Wat heeft Brussel te bieden en welke partners helpen de school hierbij ? Welke extra kansen creëren we voor kansarme leerlingen?

De leeromgeving wordt écht krachtig als dit gebeurt vanuit een structurele en systematische samenwerking met partners uit de buurt.

Outdoor Learning is een specifieke vorm van breed leren, een krachtige didactiek met verschillende voordelen en gunstige effecten op het leren. Je verlaat je klaslokaal en trekt naar buiten. Trek je gewoon naar buiten, de vrije natuur of de stad in of bouw je een buitenklas? Welke leerdoelen streef je na en welke activiteiten bied je daarvoor aan?

En wat met spel en spelen in de klas of kwaliteitsvol spel op de speelplaats? Hoe richt je je klas best in en welke materialen stimuleren ontwikkeling via spel? Hoe richt je de speelplaats duurzaam en stimulerend in? Hoe versterken we een speels aanbod en sociale vaardigheden?

MOS-traject, duurzame school

Van je school een duurzame en milieuvriendelijke leer- en leefplek maken, hoe begin je daaraan?

Binnen deze begeleiding kun je kiezen voor vormingen op school, sessies op pedagogische studiedagen en personeelsvergaderingen, coaching, het faciliteren en inspireren van werkgroepen ...

Opgelet: het aantal plaatsen voor een MOS-traject is beperkt. Daarom volgt er nog een definitieve bevestiging door de MOS-begeleider eens een school kan deelnemen aan het traject.

Armoede-traject via methodiek van Krijt

De armoedeconsulent en ondersteuners van het Onderwijscentrum Brussel (OCB) begeleiden scholen om een bewust armoede- en kostenbeleid op maat uit te werken. Dit traject bestaat uit verschillende dagdelen en het loopt gedurende een schooljaar. Het OCB heeft daarvoor een samenwerkingsverband met de vzw Krijt.